

Introduktion

Att enbart läsa grekiska texter och ord i översättning kan jämföras med att lära känna ett främmande land utan att besöka det. Man hör andra berätta om det, man läser böcker om det, man ser filmer därifrån. Men som varje utlandsresenär vet är inte det detsamma som att resa till landet självt.

Denna grundkurs i klassisk grekiska *Från alfa till Antigone. Det klassiska Greklands språk och kultur* har ett dubbelt mål: ett språkligt och ett kulturhistoriskt. Den är tänkt för dem som önskar bedriva studier på egen hand men kan självfallet även komma i fråga vid nya former för distansutbildning på gymnasieskolans högskoleförberedande program och för inriktningskurs, programfördjupning, individuellt val eller utökat program på det humanistiska programmet.

Du får lära dig läsa och skriva det grekiska alfabetet som är det som används än idag i Grekland. Många ord i svenskan och andra moderna språk kommer från den klassiska grekiskan. Du får lära känna vad våra lånord från grekiskan egentligen betyder, t.ex. förstavelserna *a-*, *an-* som betyder *o-*, *icke*: *ateist*, *anarki* (en *ateist* tror inte på någon gud; i en *anarki* finns ingen ledning), *poly-* som betyder *mycket*, *många*: *polygami*, *polygrip* (*polygami* är månggifte; en *polygrip* är en tång med många grepplägen). Andra exempel är *dynamit* (*dynamis*=kraft), *gynekolog* (*gyne/k/*=kvinna), *politik* (*pólis*=stat, stad), *termos* (*thermos*=varm).

400-talet f.Kr. var i Grekland en kulturhistoriskt intressant tid. Då blomstrade *dramatiken* (*drama* är ett grekiskt ord). *Teater*, *scen*, *tragedi* och *komed* är också grekiska ord. Dramats personer hämtades vanligen från den grekiska mytologin. Dessa gestalter återkommer ständigt i Europas konst och litteratur.

De grekiska texter som tas upp i kursen är grekiska ordspråk eller kända uttryck, enkla meningar för att belysa grammatiska företeelser, vidare fabler av Aisopos, kortare utdrag ur Nya testamentet (t.ex. Den barmhärtige samariten) samt delar av dialogen mellan de två systrarna i inledningsscenen till Sofokles *Antigone*.

Studiet av grammatiken har i denna grundkurs begränsats till vanligare språkföreteelser. För den som vill lära mer görs

hänvisningar till paragrafer i såväl Severin Solders, Grekisk skolgrammatik (S) som Jerker Blomqvist & Poul Ole Jastrup, Grekisk grammatik (BJ).

Kursen ger viss introduktion till platser av historisk och kulturell betydelse, t.ex. Aten, Delfi och Olympia. Vidare görs översikter av viktigare perioder i Greklands historia under antiken. Den som vill få ytterligare kunskaper om grekisk historia bör skaffa Alf Henrikson, Antikens historier. I den finns också en särskild avdelning om den grekisk-romerska mytologins gudar och hjältar.

Till kursen har fogats en mikrogrammatik och en mindre alfabetisk ordlista. Önskar någon en större ordbok, rekommenderas Abridged Greek-English Lexicon (authors H. G. Liddell & R. Scott) eller The Pocket Oxford Classical Greek Dictionary (edited by J. Morwood & J. Taylor).

Jag vill tacka Anders Ohlsson, Hans Nyman och Lars-Olof Sjöberg, som tålmodigt har biträtt med korrekturläsning och värdefulla förslag, samt Bertil Grandinson, som initierat kursens alfabetiska ordlista.

Ett varmt tack riktas slutligen till Margareta Franzén för hjälp med utformningen av denna webbplats. Det är hennes förtjänst att dess olika delar samspelar.

Stockholm i december 2011

Staffan Edmar

e-postadress: staffan.edmar@telia.com

Inför nästa upplaga tar jag tacksamt emot till denna adress påpekanden från läsare.

P. S. Du kan pröva ett grekiskt typsnitt SGkClassic gratis på följande länk:

<http://www.silvermountainssoftware.com/silverfonts.html>